

บทที่ 5

กลไกการพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียน

การจัดการความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียน เป็นงานด้านความปลอดภัยที่มีความหลากหลายและเกี่ยวข้องกับหลายด้าน โดยทั่วไป เรามักได้ยินคำว่า 3E อันประกอบด้วยด้านวิศวกรรม (Engineering) ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ (Education) และด้านการบังคับใช้กฎระเบียบ (Enforcement) หลักการ 3E นี้ เป็นหลักสากลที่ใช้กล่าวถึงการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนที่ครอบคลุมหลายด้านหลายสาขา และเป็นงานที่จำเป็นต้องดำเนินงานไปพร้อมๆ กันในทิศทางเดียวกัน จึงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด โดยหลักการ 3E มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ด้านวิศวกรรม (Engineering)

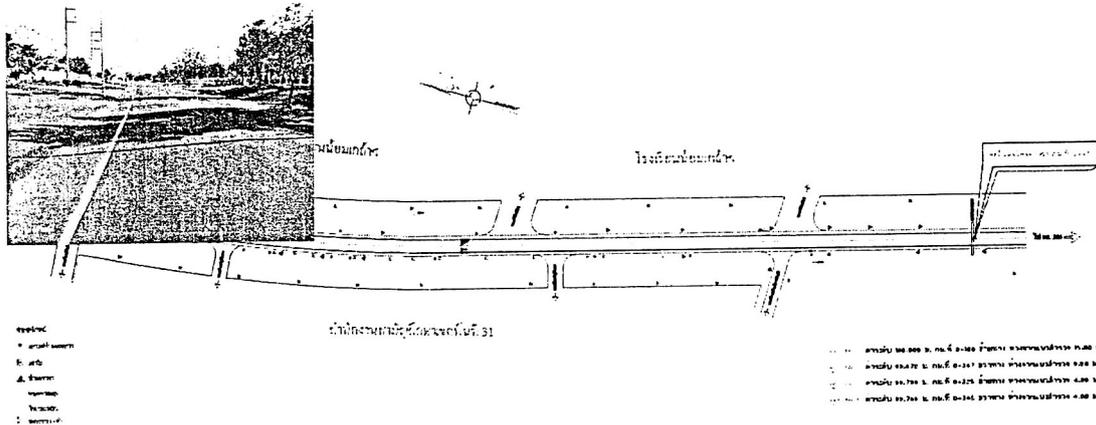
ด้านวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความปลอดภัยทางถนน ประกอบด้วยความปลอดภัยของยานพาหนะ และความปลอดภัยของถนน ซึ่งทั้งสององค์ประกอบมีส่วนเกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุถึงร้อยละ 36 ทั้งนี้ มีกลุ่มแผนงานที่มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการ อาทิ

- การจัดทำระบบตรวจสอบและซ่อมบำรุงยานพาหนะ
- การคุ้มครองสภาพยานพาหนะริมถนน
- การวิเคราะห์และแก้ไขจุดอันตรายบนถนนและทางหลวง
- การทบทวนมาตรฐานการออกแบบเพื่อกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัยให้ดีขึ้น
- การปรับปรุงมาตรฐานอุปกรณ์ควบคุมการจราจร
- การนำระบบการตรวจสอบความปลอดภัยของถนนมาใช้ในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การวางแผนการออกแบบ การก่อสร้าง และการใช้งาน
- การเข้มงวดในการจัดการจราจรในบริเวณเขตโรงเรียนและปรับปรุงถนนให้มีความปลอดภัย

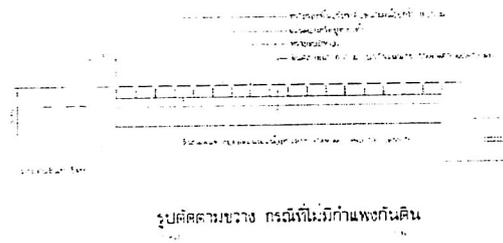
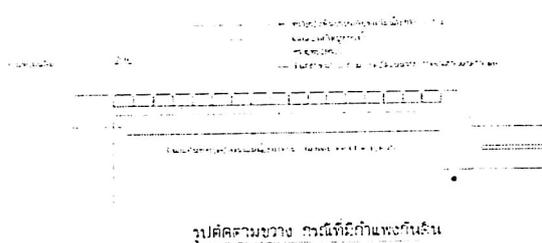
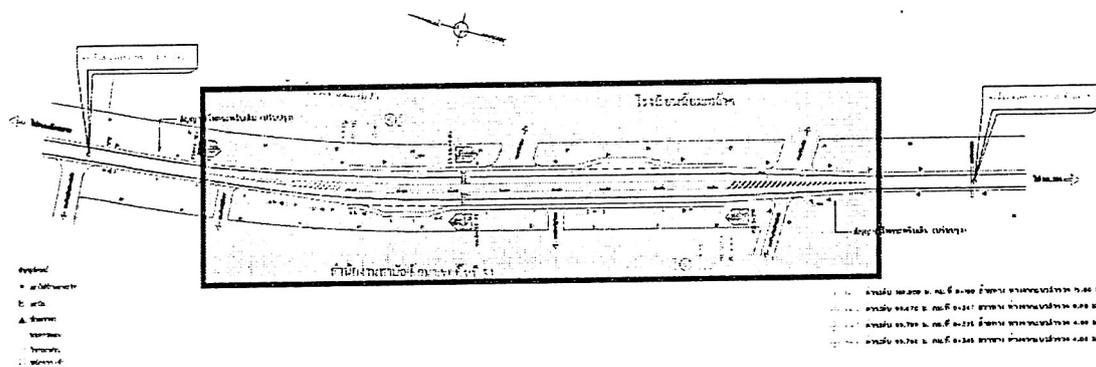
ในการวางแผนจัดการจราจรบริเวณโรงเรียนด้านวิศวกรรม (Engineering) ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของคนเดินเท้า ทั้งในขณะที่กำลังเดินบนทางเท้าและกำลังข้ามถนน ซึ่งสามารถจัดวางแผนทางในการจัดการเพื่อความปลอดภัยได้ดังนี้

- บริเวณหน้าโรงเรียนเนื่องจากเป็นถนนในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบทจึงไม่มีการก่อสร้างทางเดินเท้ารองรับ แต่เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีการสัญจรของนักเรียนและมีการก่อสร้างหมู่บ้านขึ้นในบริเวณดังกล่าว รวมถึงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการใช้

ประโยชน์ในลักษณะของชุมชน ทำให้เกิดการสัญจรในบริเวณดังกล่าวทั้งคนเดินเท้า และผู้ใช้จักรยาน ในแผนงานจัดการความปลอดภัยจึงควรมีการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างทางเดินเท้าบริเวณเขตโรงเรียนทั้งสองฝั่งถนนโดยมีความยาวประมาณ 200 เมตรจากบริเวณทางข้ามหน้าโรงเรียนทั้งสองทิศทางรวม 400 เมตร โดยมีขนาดทางเดินเท้ากว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร

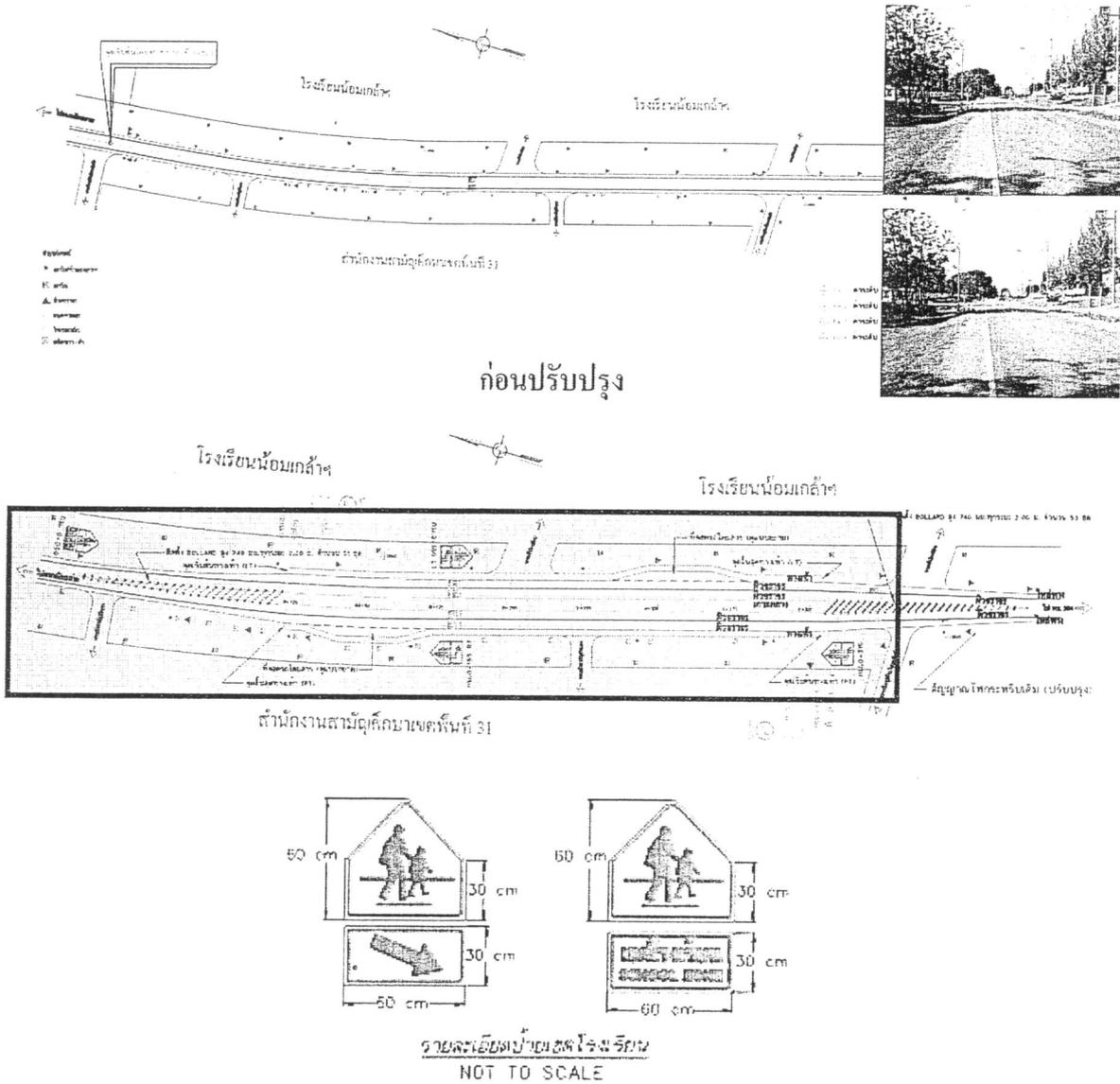
ก่อนปรับปรุง

หลังปรับปรุง

รูปที่ 5.1-1 แนวทางการปรับปรุงทางเดินเท้า

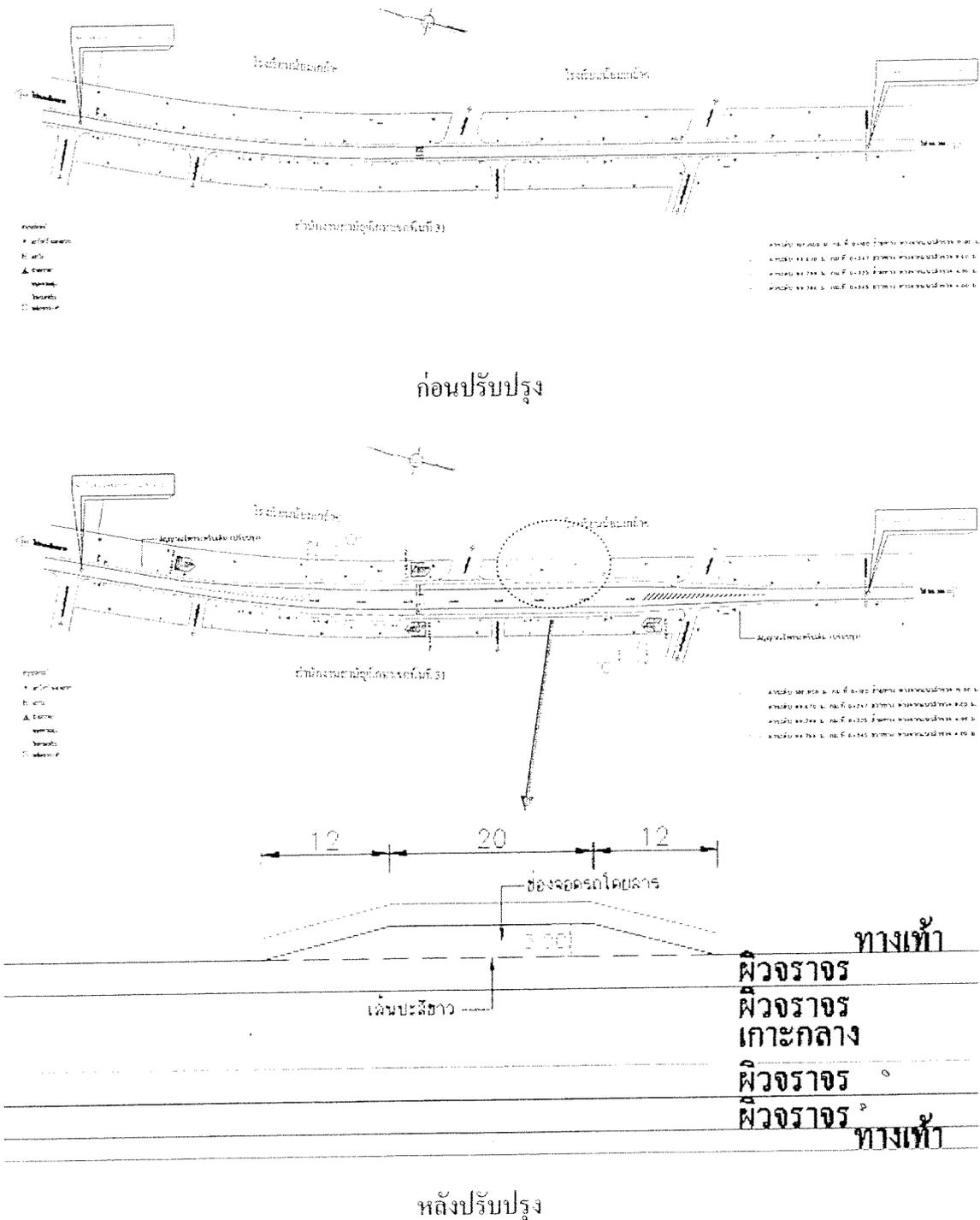
- ในบริเวณทางเดินเท้า ไม่ควรมีอุปสรรคกีดขวางทางเดิน เช่น มีร้านค้าตั้งอยู่บนทางเท้า เสาไฟฟ้า และตู้โทรศัพท์ เป็นต้น ในกรณีที่โรงเรียนตั้งอยู่บนเขตถนนที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่น อาจเพิ่มการติดตั้งแนวรั้วที่ริมขอบทางเท้า เพื่อความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนมากยิ่งขึ้น
- ควรปรับปรุงเครื่องหมายจราจรบริเวณ โรงเรียนและสถานศึกษา ให้สามารถใช้งานได้ดียิ่งขึ้น เช่น ป้ายจราจร ทางม้าลาย และสัญญาณไฟกระพริบ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน และมีพฤติกรรมการขับขี่อย่างเหมาะสม

หลังปรับปรุง

รูปที่ 5.1-2 แนวทางการปรับปรุงเครื่องหมายจราจรบริเวณโรงเรียน

- ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในการข้ามถนนและการเดินเท้าของนักเรียนในช่วงเวลา ก่อนเข้าเรียนและหลังเลิกเรียน ซึ่งอาจเป็นบุคลากรภายในโรงเรียนที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับหลักการจราจรหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

รูปที่ 5.1-3 แนวทางการปรับปรุงพื้นที่จอดรถรับ-ส่งนักเรียน

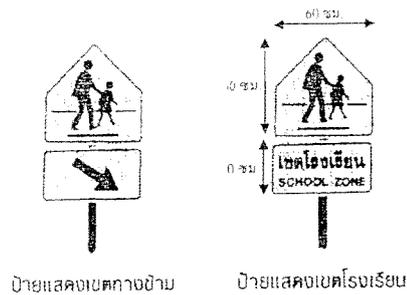
- ควรหลีกเลี่ยงการจัดให้มีพื้นที่จอดรถรับ-ส่งนักเรียนใกล้กับเขตทางข้าม เนื่องจากยานพาหนะที่จอดอยู่จะทำให้ผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นนักเรียนที่ยืนรอข้ามถนนอยู่ข้างทาง ในขณะที่เดียวกัน นักเรียนก็ไม่สามารถมองเห็นยานพาหนะที่วิ่งเข้ามาได้ นอกจากนี้การจอดรถใกล้กับเขตทางข้ามยังเป็นสาเหตุที่ทำให้การจราจรติดขัดอีกด้วย การจัดพื้นที่เฉพาะไว้สำหรับเป็นเขตจอดรถรับ-ส่งนักเรียน จึงควรอยู่นอกเขตพื้นที่หน้าโรงเรียนและบริเวณเขตทางข้าม เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าวข้างต้น และควรมีการติดตั้งป้ายจราจรเพื่อกำหนดเขตพื้นที่จอดรถชั่วคราว รวมถึงเครื่องหมายจราจรบนพื้นทางและสันขอบทาง โดยแสดงในรูปที่ 5.1-3

การควบคุมความเร็วของยานพาหนะ

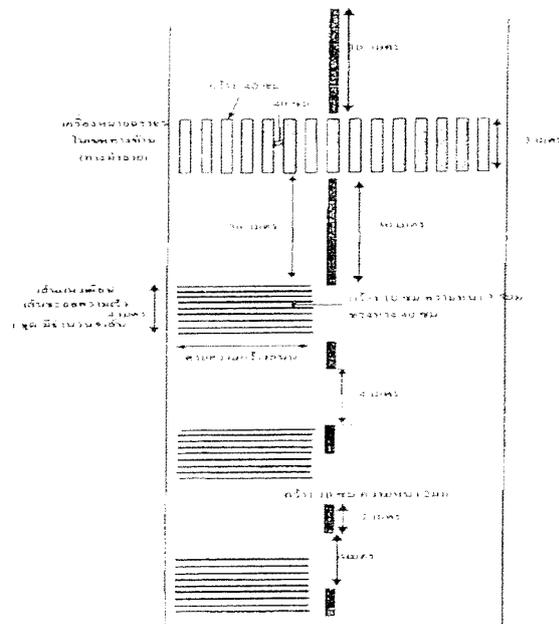
จากการสำรวจพบว่าบริเวณพื้นที่ศึกษามีการใช้ความเร็วในการสัญจรผ่านสูงกว่าความเร็วที่กำหนดมากซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งให้เกิดอุบัติเหตุ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาในบริเวณพื้นที่ศึกษาจึงเน้นการลดความเร็วของกระแสจราจรที่ผ่านมาในบริเวณโรงเรียน โดยทั่วไปมีหลายวิธี เช่น การใช้ป้ายเตือนจำกัดความเร็วของยานพาหนะก่อนเข้าสู่บริเวณพื้นที่โรงเรียน หรือการใช้ป้ายแนะนำเพื่อบอกให้ผู้ขับขี่ทราบล่วงหน้าว่า ทางข้ามข้างหน้าเป็นโรงเรียน ผู้ขับขี่ควรลดความเร็วลง เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีปริมาณนักเรียนเดินข้ามถนนหนาแน่นมาก ซึ่งป้ายจราจรที่นิยมใช้เพื่อให้ผู้ขับขี่ชะลอความเร็วหรือขับรดด้วยความระมัดระวัง ได้แก่

- ป้ายเตือนโรงเรียนระวางเด็กหรือป้ายพร้อมข้อความ “โรงเรียน ระวางเด็ก” ป้ายนี้จะถูกติดตั้งเพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทราบว่า มีโรงเรียนหรือทางเข้าออกโรงเรียนอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ควรขับรดอย่างระมัดระวังด้วยความเร็วต่ำ และเตรียมพร้อมที่จะหยุดในกรณีจำเป็น
- ป้ายจำกัดความเร็ว
- ป้ายแนะนำคนข้ามถนน จะถูกติดตั้งในตำแหน่งทางข้าม เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงให้ผู้ขับขี่ทราบถึงตำแหน่งทางข้าม ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็ว และพร้อมหยุดรถได้ตลอดเวลา และทันทีเมื่อเห็นคนรอข้ามถนน
- นอกเหนือจากการใช้ป้ายจราจรในการควบคุมความเร็วของกระแสจราจรที่ผ่านบริเวณโรงเรียนและสถานศึกษาแล้ว อาจประยุกต์ใช้วิธีการยับยั้งจราจร (Traffic Calming) ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมความเร็วของกระแสจราจรได้เป็นอย่างดี เช่น การใช้เนินชะลอความเร็ว (Speed Hump) เป็นต้น

- เพื่อแสดงเขตโรงเรียน ควรติดตั้งป้ายแผ่นสะท้อนแสง แผ่นพื้นป้ายอลูมิเนียมหนา 2 มิลลิเมตร มีขนาดและลักษณะดังรูปที่ 5.1 อุปกรณ์เสาสำหรับติดตั้งป้ายจราจรจะต้องเป็นเสาเหล็กกล้าไนท์ ขนาด 2 นิ้ว สูง 3 เมตร มีน็อตสำหรับยึดป้าย
- จัดทำเครื่องหมายจราจรในเขตทางข้าม (ทางม้าลาย) และทำสีเส้นเตือนชะลอความเร็ว (Rumble strip) สีที่ใช้ทำเครื่องหมายจราจรในเขตทางข้าม ควรใช้สีเทอร์โมพลาสติก เพราะมีความทนทานกว่าสีทั่วไป เครื่องหมายจราจรในเขตทางข้ามดังกล่าวมีลักษณะคือ สีมีความหนา 2 มิลลิเมตร และสีมีความหนา 3.5 มิลลิเมตร โดยมีระยะต่างๆ แสดงไว้ในรูปที่ 5.1.2
- จัดกิจกรรมเพื่อณรงค์ให้บรรลุมัตถุประสงค์ของโครงการ โดยขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดหาเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครเพื่ออำนวยความสะดวกจราจร ณ จุดทางข้ามทั้งก่อนเข้าเรียนและหลังเลิกเรียน และจัดให้มีการเดินรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยในเขตบริเวณหน้าโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดจิตสำนึกแก่ผู้ขับขี่ เมื่อขับขี่ยานพาหนะผ่านเขตโรงเรียน

รูปที่ 5.1-4 ลักษณะและขนาดของป้ายเขตโรงเรียน

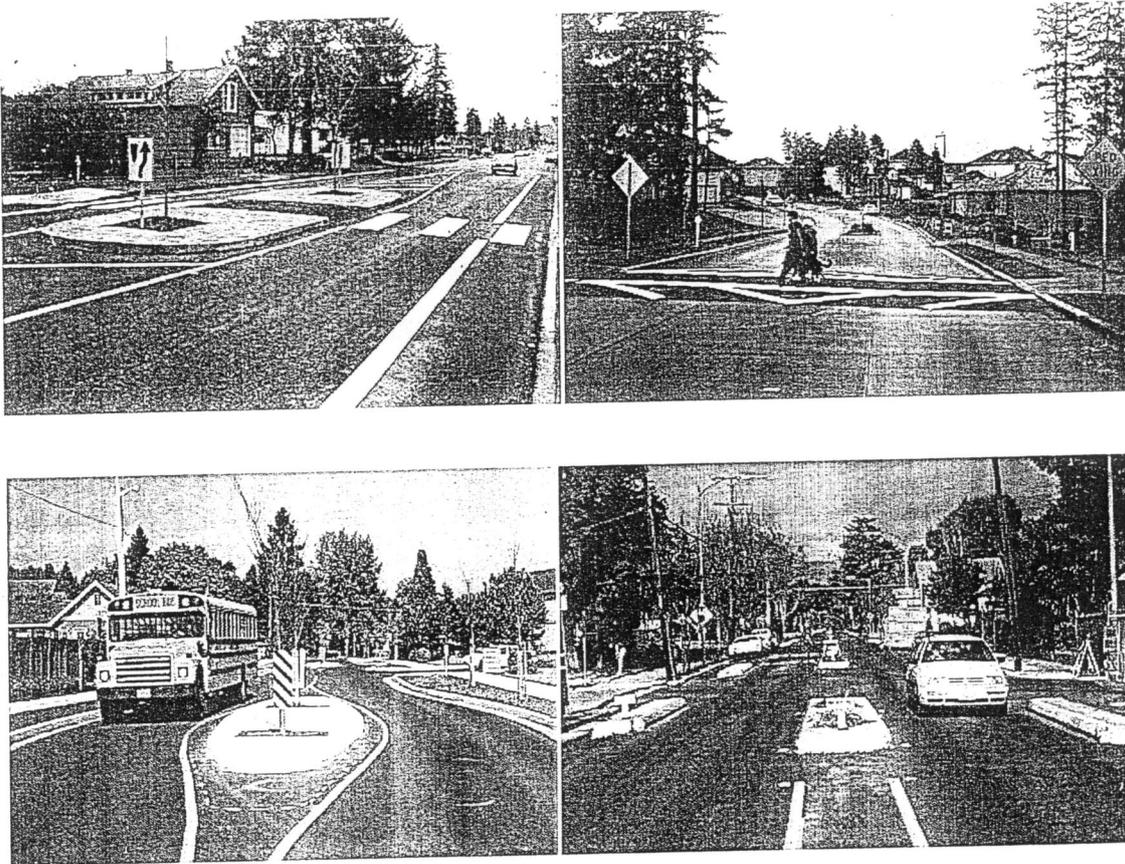
รูปที่ 5.1-5 ลักษณะการทำสีตีเส้นบนผิวทาง

รูปที่ 5.1-6 ป้ายแผ่นสะท้อนแสงตามมาตรฐาน

การควบคุมความเร็วโดยการประยุกต์วิธีการยับยั้งจราจร (Traffic Calming)

การประยุกต์ใช้วิธีการยับยั้งจราจร (Traffic Calming) ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมความเร็วของกระแสดูจราจร ทำการสำรวจและออกแบบโดยใช้วิธีการยับยั้งการจราจร (Traffic Calming) ทำการออกแบบโดยยึดหลักความเหมาะสมทางวิศวกรรมจราจร และความเหมาะสมของชุมชนนั้น เทคนิค มาตรการ และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการจราจรโดยวิธีการยับยั้งการจราจรสำหรับถนนแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน บางเครื่องมือหรืออุปกรณ์การยับยั้งการจราจรสามารถประยุกต์ใช้ได้สำหรับถนนสองประเภทขึ้นไป เช่น วงเวียน และลูกเนินชะลอความเร็ว เป็นต้น นอกจากนี้ มาตรการและเครื่องมือแต่ละประเภทจะมีความเหมาะสมในการจัดการจราจรที่แตกต่างกัน เช่น ณ บริเวณทางแยกและช่วงถนน ดังนั้นการเลือกใช้เทคนิค มาตรการ และเครื่องมือเหล่านี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและประสิทธิผลของการประยุกต์ใช้การยับยั้งการจราจร

รูปที่ 5.1-7 การประยุกต์ใช้วิธีการยับยั้งจราจร (Traffic Calming) ในการควบคุมความเร็ว

การประยุกต์ใช้อุปกรณ์ควบคุมการจราจรที่มีความเหมาะสมและเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการให้บริการของโครงข่ายถนน ตารางที่ 5.1-1 แสดงตัวอย่างแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการควบคุมการจราจร ณ ทางแยกบนพื้นฐานการจำแนกประเภทของทางแยก และตารางที่ 5.1-2 แสดงแนวทางในการเลือกอุปกรณ์อำนวยความสะดวกแก่คนเดินเท้าบนพื้นฐานการจำแนกประเภทถนน

ตารางที่ 5.1-1 ข้อเสนอแนะในการใช้อุปกรณ์ควบคุมที่ทางแยก

	ถนนสาย ประธาน	ถนนสาย หลัก	ถนนสายรอง และสายย่อยที่ ตัดกัน	ถนนสายย่อย
สัญญาณไฟจราจร				
ถนนสายประธาน	A	A	O	X
ถนนสายหลัก		A	O	X
ถนนสายรองและสายย่อยที่ตัดกัน			X	X
ถนนสายย่อย				X
วงเวียน				
ถนนสายประธาน	O	O	X	X
ถนนสายหลัก		O	O	X
ถนนสายรองและสายย่อยที่ตัดกัน			A	O
ถนนสายย่อย				A
ป้ายหยุดหรือป้ายให้ทาง				
ถนนสายประธาน	X	X	A	A
ถนนสายหลัก		X	A	A
ถนนสายรองและสายย่อยที่ตัดกัน			A	A
ถนนสายย่อย				A

หมายเหตุ: A = เหมาะสม   O = อาจเหมาะสม   X = ไม่เหมาะสม

(AUSTROADS, 1988a)

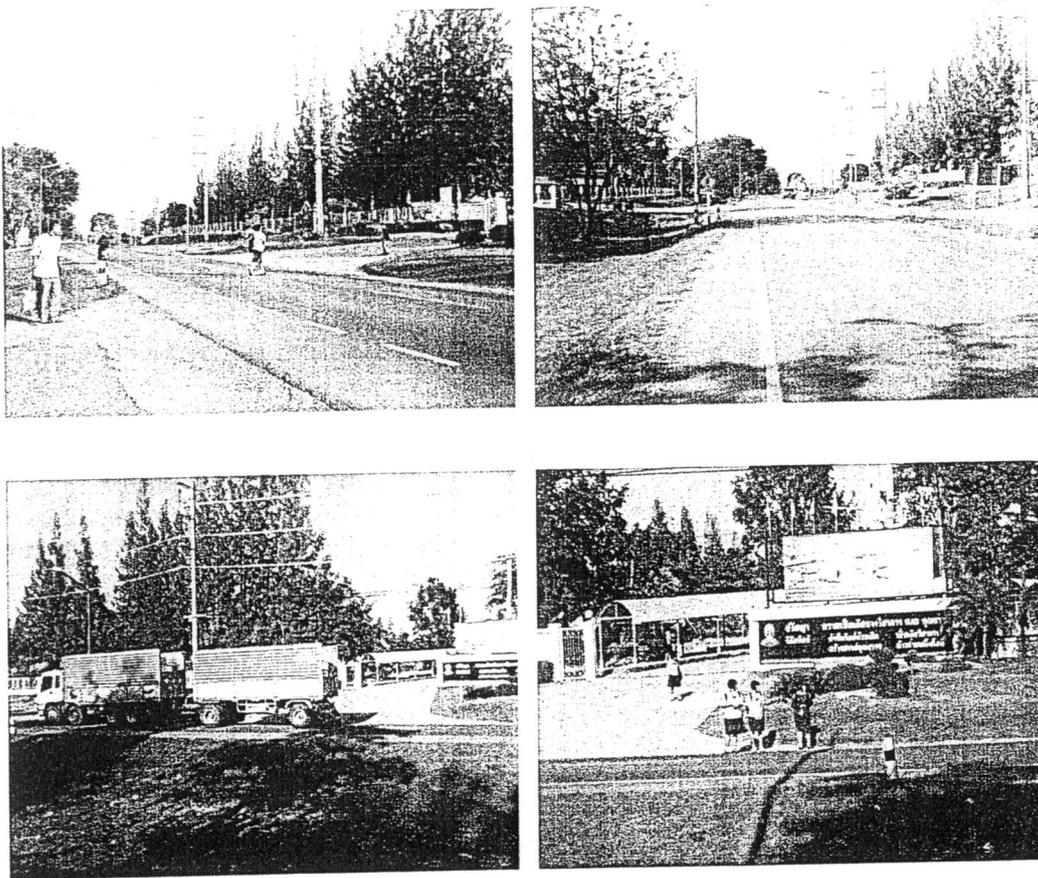
ตารางที่ 5.1-2 ข้อเสนอแนะในการใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกแก่คนเดินเท้า

ชนิดของอุปกรณ์	ทางด่วนพิเศษ	ถนนสายประธาน	ถนนสายหลัก	ถนนสายรอง	ถนนสายย่อย
สะพานลอย/ทางลอดสำหรับคนเดินเท้า	A	O	O	X	X
ข้ามถนน	X	A	A	A	X
สัญญาณไฟจราจรคนเดินข้ามถนน	X	X	O	A	X
ทางม้าลาย	X	O	O	A	O
ทางข้ามถนนบริเวณหน้าโรงเรียน	X	O	O	O	X
เครื่องกำเนิดเสียงเตือน	X	A	A	A	A
เกาะกลางถนนสำหรับคนเดินข้ามถนน	X	X	O	O	A
ถนน	X	A	A	A	A
การขยายขอบทางเท้า	A	A	O	O	O
ไฟส่องสว่าง	A	A	A	O	O
กำแพงสำหรับคนเดินเท้า					
การใช้สัญญาณ					

หมายเหตุ: A = เหมาะสม O = อาจจะเหมาะสม X = ไม่เหมาะสม

(AUSTROADS, 1988a)

พื้นที่โครงการที่ศึกษาตั้งอยู่ในบริเวณเขตทางของกรมทางหลวงชนบท บนถนนทางหลวงชนบทหมายเลข ทช. นม. 1020 ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการจัดการความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียนตามมาตรฐานของหน่วยงาน แต่เนื่องจากพบว่าพฤติกรรมการขับขี่ของผู้ใช้สายทางใช้ความเร็วเกินกว่าอัตราความเร็วที่กำหนดบริเวณเขตโรงเรียน ทั้งนี้ในการปรับปรุงทางด้านวิศวกรรมอาศัยการประยุกต์ใช้วิธีการยับยั้งจราจร (Traffic Calming) ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมความเร็วของกระแสจราจร พร้อมทั้งออกแบบพื้นที่เพื่อรองรับ อำนวยความสะดวกและสร้างความสะดวกปลอดภัยให้กับผู้สัญจรในพื้นที่เขตโรงเรียน โดยการออกแบบทางเดินเท้า และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น โดยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ นี้ สามารถรองรับการใช้งานในช่วงเวลาปกติและงานเทศกาลต่างๆ รวมไปถึงกิจกรรมต่อเนื่องจากโรงเรียน

รูปที่ 5.1-8 สภาพปัจจุบันของพื้นที่บริเวณถนน ทช.นม.1020 บริเวณหน้าโรงเรียน

การออกแบบทางด้านวิศวกรรม โดยออกแบบรัศมีวงเลี้ยวบริเวณทางเข้าสู่เขตโรงเรียน พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เกาะกลางควบคุมความเร็ว รวมถึงการติดตั้งป้ายเตือนและเครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง เพื่อชะลอความเร็วของยานพาหนะก่อนเข้าสู่พื้นที่ทางข้ามร่วมกับก่อสร้างทางเดินเท้าบริเวณพื้นที่ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ขับขี่ที่เข้ามาภายในบริเวณดังกล่าวทราบว่า เป็นพื้นที่ที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (รายละเอียดดังภาคผนวก)

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ไม่ว่าจะมียุติป้องกันอุบัติเหตุที่ดีที่สุดเพียงใด อุบัติเหตุก็ยังคงเกิดขึ้นได้ โดยสิ่งที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ผ่านมาเป็นการดำเนินการทางด้านวิศวกรรม (Engineering) ดังนั้น เพื่อให้เกิดกลไกการพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียนที่ยั่งยืน จึงมีการดำเนินงานทางด้านกรรมรงค์ให้ความรู้ (Education) และด้านการบังคับใช้กฎระเบียบ (Enforcement)

5.2 ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ (Education)

ด้านการรณรงค์ให้ความรู้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน เป็นงานด้านความปลอดภัยทางถนนที่สำคัญ เนื่องจากคนเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุถึงร้อยละ 95 และคนทุกเพศทุกวัยต้องเป็นผู้ใช้รถใช้ถนนประเภทใดประเภทหนึ่งตลอดเวลา อาทิ เป็นคนเดินเท้า คนขี่จักรยาน คนขับรถยนต์ คนโดยสาร เป็นต้น การให้ความรู้ความเข้าใจถึงความเสี่ยงต่างๆ บนท้องถนน และการสร้างจิตสำนึกที่ดีจะช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ และลดการเกิดอุบัติเหตุ หรือลดความรุนแรงของอุบัติเหตุได้ดีที่สุด ซึ่งมีกลุ่มแผนงานที่มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการ อาทิ

- การรณรงค์ให้ใช้อุปกรณ์นิรภัยต่างๆ อาทิ หมวกนิรภัย เข็มขัดนิรภัย เป็นต้น
- การรณรงค์ในพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ อาทิ โครงการเมาไม่ขับ การใช้ความเร็วสูงเกินระดับปลอดภัย การแข่งรถในที่คับขัน เป็นต้น
- การให้ความรู้และฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ ในการเป็นผู้ใช้รถใช้ถนนที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา
- การฝึกอบรมผู้ขับขี่รถยนต์ ก่อนที่จะไปทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์
- การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกและความร่วมมือในการลดและป้องกันอุบัติเหตุจราจรกับผู้ใช้รถใช้ถนน และประชาชนกลุ่มต่างๆ
- การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบและวินัยจราจร

การอบรมพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียน

ความรู้ความเข้าใจที่ดีในการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากจะช่วยลดอุบัติเหตุบริเวณ โรงเรียน ยังช่วยให้การจราจรบริเวณหน้าโรงเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย การจราจรคล่องตัวไม่ติดขัด ซึ่งการให้ความรู้แก่นักเรียนนี้สามารถทำได้โดยการจัดอบรมทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการจราจรในชีวิตประจำวัน เช่น การข้ามถนนอย่างปลอดภัย การขึ้นลงรถโดยสารประจำทาง ความหมายของเครื่องหมายจราจรประเภทต่างๆ เป็นต้น สำหรับผู้ปกครองนั้น ควรมีการแจ้งให้ทราบถึงมาตรการการจราจรบริเวณหน้าโรงเรียน เช่น พื้นที่จอดรถรับ-ส่งนักเรียนชั่วคราว เป็นต้น

โดยทางคณะวิจัยมีแนวทางในการอบรมพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียน โดยการจัดฝึกอบรมวินัยจราจรทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อเพิ่มความรู้ด้านระเบียบวินัยจราจร และทักษะการขับขี่อย่างถูกต้องปลอดภัย ทั้งนี้ได้ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญในการฝึกอบรมด้านระเบียบวินัยจราจร และด้านทักษะการขับขี่ โดยมีหน่วยงานเมืองจราจรจำลอง แห่งที่ 3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่เข้าร่วมการพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียน

การจัดการความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียนในการพัฒนาและสร้างความรู้ ทางคณะผู้วิจัยได้จัดทำแผนการฝึกอบรมร่วมกับเมืองจราชจำลอง แห่งที่ 3 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยเน้นการอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยทำการอบรม ในช่วงเวลา 09.00 – 12.00 น.

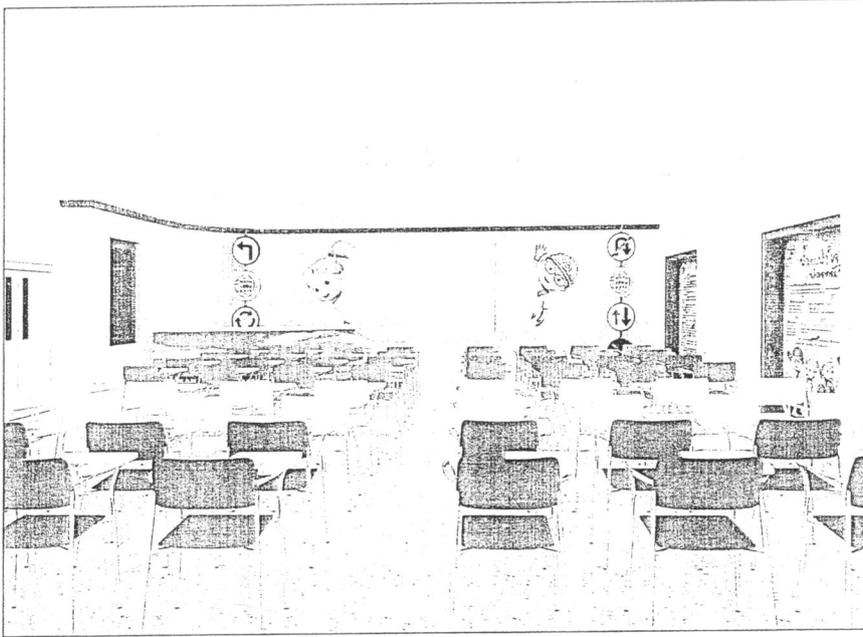
• การอบรมภาคทฤษฎี

ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับความรู้ ภายในศูนย์ขับขี่ปลอดภัย ซึ่งบูรณาการการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการบ่มเพาะและหล่อหลอมกระบวนการทางความคิด ทักษะ ทักษะ รวมถึง ปลูกฝังการมีวินัย และน้ำใจเพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยบนท้องถนน โดยแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 3 กระบวนการเรียนรู้ คือ พัฒนาเรียนรู้ ทักษะ เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้านวิชาการ ให้ทราบถึง กฎ วินัยจราจร กฎหมายเบื้องต้น และปลูกฝังให้ตระหนักถึงความสำคัญในการเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ผู้อื่น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยบนท้องถนนต่อสังคมส่วนรวม

ฐานที่ 1 อบรม ปฐมนิเทศ ชม VCD เกี่ยวกับความปลอดภัยและอุบัติเหตุ

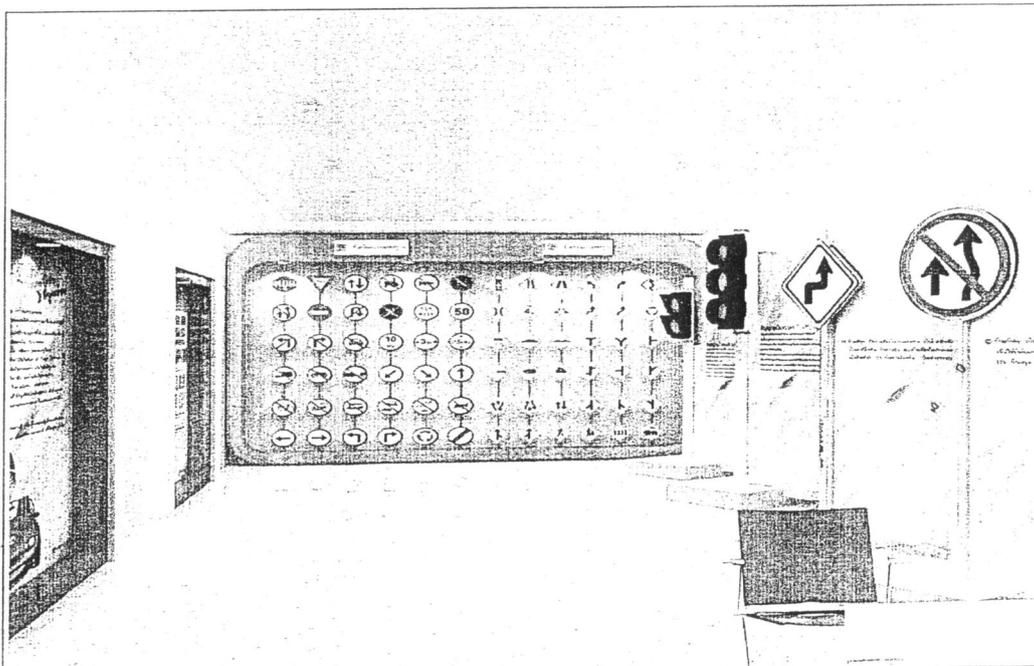
ฐานที่ 2 กฎจราจรเบื้องต้น ให้ความรู้เรื่องกฎจราจรเบื้องต้น วิธีขับขี่ปลอดภัย

สร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ ให้กระฉับ ชัดลึก ต่อยอดการเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์จริง เพื่อให้
เข้าถึง เข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

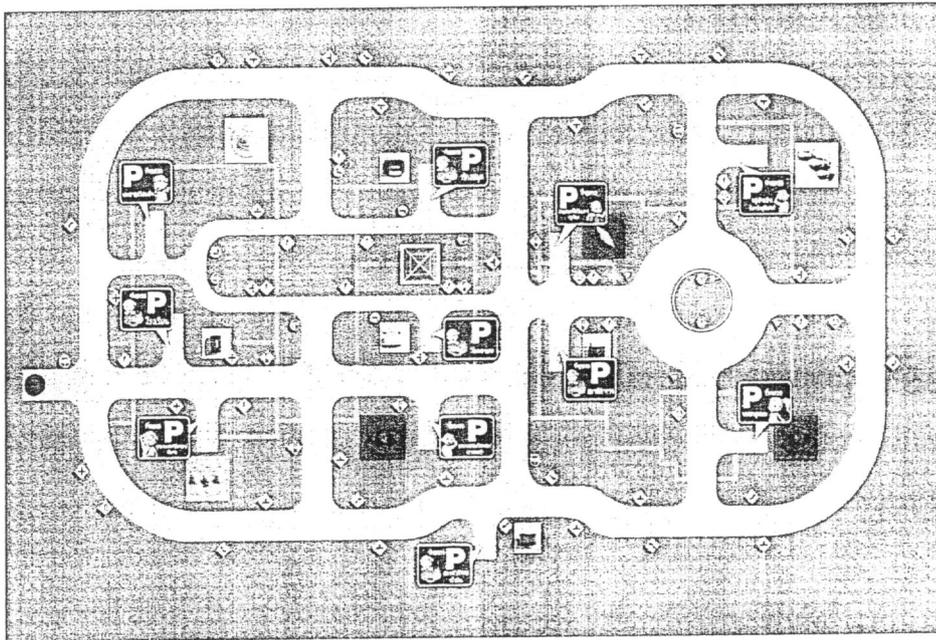
ฐานที่ 3 อบรมป้ายจราจรและเครื่องหมายจราจร เรียนรู้ ป้ายเตือน ป้ายบังคับ เครื่องหมายบน
พื้นทาง

ฐานที่ 4 อุปกรณ์จราจร เรียนรู้สัญญาณจราจร ไฟจราจรสำหรับรถ และคนข้ามถนน ขนาด สี
ของป้ายต่างๆและอุปกรณ์จราจรที่เห็นในชีวิตประจำวัน

• การอบรมภาคปฏิบัติ

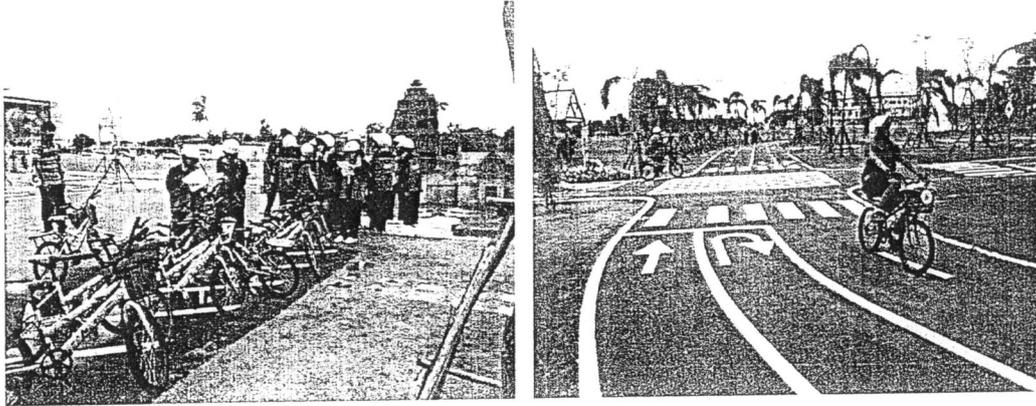
การอบรมภาคปฏิบัติเน้นการลงปฏิบัติในการใช้พื้นที่สนามจำลองภายในเมืองจระจกจำลอง ซึ่งมีการจัดสร้างถนนในเมืองจระจกจำลองสำหรับทดสอบขับขี่ โคนมีวัตถุประสงค์ในการสร้างกระบวนการทางความคิด ทักษะ และความรับผิดชอบ ปฏิบัติภารกิจให้เสร็จสมบูรณ์ตามที่ได้รับมอบหมาย เข้าใจความหมายของผลเมืองที่ดี ด้วยการเห็นคุณค่าในความหลากหลายและ ความซับซ้อนทางวัฒนธรรม การเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน สร้างจิตอาสา เอื้ออาทร และช่วยเหลือผู้อื่น บนพื้นฐาน การตัดสินใจที่มีหลักการ

รูปที่ 5.2-1 ผังเส้นทางในสนามทดสอบเมืองจระจกจำลอง

แนวความคิดการออกแบบถนนจำลอง

1. จำลองถนน ป้ายสัญญาณจราจร สัญญาณไฟจราจร และสถานที่สำคัญต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สวยงาม ได้แก่ ประสาทหินพิมาย พระธาตุพนม ศรีสองรัก ประสาทเขาพนมรุ้ง ไดโนเสาร์ภูเวียง และหมู่บ้านช้างสุรินทร์
2. การจัดแบ่งเส้นทางจราจร มีการจัดแบ่งโดยยึดหลักเกี่ยวกับการจราจรพื้นฐาน อาทิ เส้นทางเดินรถทางเดียว ให้รถในวงเวียนไปก่อน เลี้ยวซ้ายผ่านตลอด จุดกลับรถข้ามสี่แยก เป็นต้น
3. เส้นทางที่อนุญาตให้ขับสวนทางกันได้ จะออกแบบให้มีเครื่องหมายบนพื้นถนน
4. จุดพัก พื้นที่สำหรับผู้ขับขี่ในเมืองจระจกจำลองได้แวะพักและปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายสำหรับผู้ขับขี่เด็กโต มีทั้งสิ้น 5 จุด คือ โรงเรียน หอสมุด ปั้มน้ำมัน โรงพยาบาล และสถานีตำรวจ เพื่อเรียนรู้การขับขี่อย่างปลอดภัย ในบทบาทของผู้ควบคุมกฎ ผู้ขับขี่และคนเดินเท้า

สรุปผลการฝึกอบรมวินัยจราจร

การจัดการฝึกอบรมวินัยจราจร พบว่า นักเรียนที่เข้ารับการอบรมมีความตระหนักถึงอันตรายในการขับขี่ พร้อมทั้งทราบถึงอันตรายที่เกิดจากพฤติกรรมรถข้ามถนนโดยไม่ระมัดระวัง และไม่ใช้ทางข้ามที่กำหนด ทำให้การอบรมในครั้งนี้บรรลุเป้าหมายในการสร้างกลไกการพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียนดังที่กล่าวมาข้างต้น

อย่างไรก็ตาม ในการลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุและสร้างกลไกการพัฒนาความรู้และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียนอย่างยั่งยืน ควรมีการจัดการฝึกอบรมวินัยจราจรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ให้นักเรียนมีความเข้าใจในการขับขี่ พร้อมทั้งปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยจราจรอย่างถูกต้องอันจะนำไปสู่ความปลอดภัยในชีวิตมากยิ่งขึ้น

5.3 ด้านการบังคับใช้กฎระเบียบ (Enforcement)

ด้านการบังคับใช้กฎระเบียบนั้น เป็นงานด้านความปลอดภัยที่สำคัญที่สุด ซึ่งหากดำเนินการควบคู่ไปกับการรณรงค์ให้ความรู้จะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน และให้ผลลัพธ์ที่เห็นได้ชัดเจนในเวลาอันสั้น ซึ่งมีกลุ่มแผนงานที่มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการ เช่น

- การตรวจจับผู้ขับขี่ไม่สวมหมวกนิรภัย
- การตรวจจับผู้ขับขี่ที่ใช้ความเร็วสูง
- การตรวจจับผู้ขับขี่ในขณะมีน้ำเมา

การบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การจราจรเป็นไปอย่างมีระเบียบ ซึ่งเป็นแผนงานเร่งด่วนที่สามารถดำเนินงานได้ทันที โดยควบคุมและบังคับใช้กฎหมายสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การขับขี่โดยไม่สวมหมวกนิรภัย การจอดในพื้นที่ห้ามจอด การข้ามถนนโดยไม่ใช้สะพานลอย เป็นต้น

5.4 สรุปผลการดำเนินโครงการ

จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการศึกษาจัดการความปลอดภัยบริเวณโรงเรียนภายในจังหวัดนครราชสีมา เป็นการส่งเสริมความปลอดภัย และสามารถลดโอกาสการเกิดอุบัติเหตุในบริเวณหน้าโรงเรียน รวมถึงเป็นการลดการสูญเสียชีวิต และทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเด็กที่จะเป็นอนาคตของชาติที่ไม่สามารถประเมินเป็นมูลค่าได้ ทั้งยังได้ส่งเสริมถึงความมีวินัย ความรู้ และความเข้าใจในเครื่องหมายจราจรและการปฏิบัติตามกฎจราจรได้อย่างถูกต้อง และเป็นการฝึกให้เข้าใจความหมายรวมถึงเน้นย้ำถึงความสำคัญของป้าย และเครื่องหมายจราจรต่าง ๆ

ทั้งนี้จากการประเมินเบื้องต้นจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มสอบถามเกิดความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัย ความรู้ความเข้าใจในเครื่องหมายจราจรและการปฏิบัติตามกฎจราจร เทคนิคการขับขี่ที่ปลอดภัย รวมทั้งความสนุกสนาน ซึ่งสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการอบรมจะต้องมีการดำเนินการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้แก่อนาคตของชาติ ดังนั้นจึงต้องมีการร่วมมือกันเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยบริเวณหน้าโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางการสร้างกลไกการพัฒนาความรู้ และสร้างความปลอดภัยบริเวณเขตโรงเรียนอย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรม และเป็นต้นแบบในการนำไปปฏิบัติในพื้นที่อื่นๆ